

A TANTÁRGY ADATLAPJA

A magyar gyermekirodalom története és elmélete

Egyetemi tanév 2025–2026.

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3. Intézet	Irodalomtudományi Intézet
1.4. Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5. Képzési szint	Magiszteri
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Magyar nyelvészeti és irodalmi tanulmányok
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		A magyar gyermekirodalom története és elmélete				A tantárgy kódja		LMM1103		
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			Zabán Nagy Márta							
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Zabán Nagy Márta							
2.4. Tanulmányi év		2	2.5. Félév		1	2.6. Értékelés módja		K	2.7. Tantárgy típusa	választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	42	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					40
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					40
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					50
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					8
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám					133
3.8. A félév összóraszám					175
3.9. Kreditszám					7

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	
4.2. Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	előadóterem, vetítő, internet, laptop, hangszórók
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	szemináriumi terem, vetítő, internet, laptop, hangszórók

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	- C1.1. A fogalmak meghatározása, az általános nyelvészeti, az irodalomelméleti és a komparatisztikai szaknyelv jellegzetességeinek felismerése és példázása; a humántudományok interdiszciplináris elemzési módszereinek ismerete. • C 4.1. A magyar irodalom és folklór változásainak leírása és szemléltetése • C 4.2. Az anyanyelvű irodalom változási formáinak magyarázata (korszakok, irányzatok, műfajok stb.) és az irodalmi jelenségek történeti és kulturális kontextusban való értelmezése. A kulcsfogalmak magyarázata az irodalom megértésében, valamint folklórszövegek értelmezése. • C 6.1. Az irodalmi korszakok és irányzatok sajátosságainak meghatározása és leírása az adott nyelvterülethez tartozó ország/országok kultúrájának és civilizációjának fejlődéstörténetébe ágyazottan. • C 6.2. A mellékszak nyelven olvasott irodalmi művek értékelő értelmezése és a B nyelv /mellékszak irodalmi hagyományaihoz való kapcsolása.
Transzverzális kompetenciák	- CT1 A nyelv és irodalom szakterület szempontjainak használata figyelembe véve a szakmai etikát. - CT2 Kapcsolatteremtés csoportban; interperszonális kommunikáció és szerepvállalás.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	általános jártasság a magyar gyerekirodalom történetében és elméletében
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• az előadás során a magyar gyermekirodalom története legfontosabb folyamatainak, jelenségeinek és műveinek értelmezésére kerül sor, valamint olyan irodalom- és társadalomtörténeti kontextusok megvilágítását célozzuk, amelyek révén a gyermekirodalmi alkotásokat a magyar és világirodalmi hagyományba ágyazottan tudják értelmezni a hallgatók • a szemináriumok számos fontos klasszikus és kortárs gyermekirodalmi alkotás értelmezésén keresztül a legfontosabb problémakörök átbeszélésére, értelmezésére törekсенek

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető előadás A magyar gyermekirodalom története és elmélete című tárgyba	Problémafelvetés és a tárgy alapvető szempontjainak, céljainak tisztázása	
2. Gyermekirodalom és irodalomtörténet. Kanonizációs kérdések a gyermekirodalomban (1)	Fogalomtisztázó magyarázatok, szemléleti megoldások és olvasatok	
3. Gyermekirodalom és irodalomtörténet. Kanonizációs kérdések a gyermekirodalomban (2)	Fogalomtisztázó magyarázatok, szemléleti megoldások és olvasatok	
4. Botrányok a gyermekirodalom körül. Gyermekirodalom és társadalmi normák. Kaland-játék-kockázat.	Fogalomtisztázó magyarázatok, szemléleti megoldások és olvasatok	
5. Műfajok a gyermekirodalomban. A gyermekirodalom műfajainak története	Fogalomtisztázó magyarázatok, szemléleti megoldások és olvasatok	

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

6. Gyermekirodalom és irodalomkritika. A gyermekirodalom mediális közegei	Fogalomtisztázó magyarázatok, szemléleti megoldások és olvasatok	
7. Kollokvium	Fogalomtisztázó magyarázatok, szemléleti megoldások és olvasatok	
Könyvészet 1. Hansági Ágnes: <u>Kánonon innen és kánonon túl. Megjegyzések a „gyermekirodalmi kánon” és „gyermekirodalmi klasszikusok” kérdéséhez</u> = Uő, <i>Láthatatlan limesek. Határjelenségek az irodalomban</i> , Tempevölgy könyvek 30., 2018. 208–225. 2. Révész Emese: „A macska a veréb háza”: Magyar gyermekvers-illusztráció – különös tekintettel a kortársakra = Hansági Á. – Hermann Z. – Mészáros M. – Szekeres N. (szerk.): „...kézifékes fordulást is tud”. <i>Tanulmányok a legújabb magyar gyermekirodalomról</i> , Tempevölgy könyvek 29., 2018. 10–38. 3. Hermann Zoltán: <i>A gyermekirodalom mint a politikai ideológiák médiuma</i> . Buday Géza: <i>A krasznabecsi háború / Bogáti Péter: Az ágasvári csata</i> = Hermann Zoltán et al.: <i>Medialitás és gyermekirodalom</i> , KRE–L'Harmattan 2020. 157–176.		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető szeminárium	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
2. Molnár Ferenc: <i>A Pál utcai fiúk</i> , Mészöly Ágnes: <i>A Pál utcai fiúk. Rajongói kézikönyv</i> , Nagy Á. - Trencsényi L. - Veszprémi A.: <i>A Pál utcai küldetés</i>	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
3. Petőfi Sándor: <i>János vitéz</i> , Szabó Borbála: <i>A János vitéz-kód</i>	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
4. Gárdonyi Géza: <i>Egri csillagok</i> Bíró Szabolcs: <i>Elveszett csillagok</i>	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
5. Baráth Katalin: <i>Gőzgépek és pomponlányok</i>	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
6. Zágoni Balázs: <i>Szamos-parti Hollywood</i> Szabó Róbert Csaba: <i>Vajon nagy</i> -kötetek	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
7. Szabó Borbála: <i>Nincsenapám seanyám</i>	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
8. Zágoni Balázs: <i>A csillag és a százados</i> Igaz Dóra: <i>Egy fiú a csapatból</i> <i>Anne Frank naplója</i>	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
9. Varró Dániel: <i>Túl a Maszat-hegyen 1-2.</i>	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
10. Gimesi Dóra – Jeli Viktória – Tasnádi István: <i>Időfutár – A körző titka</i> Wéber Anikó: <i>Örökszerda</i>	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
11. Szécsi Noémi: <i>Mandragóra utca 7.</i> , Tasnádi István: <i>A kőmajmok háza</i> , Mészöly Ágnes: <i>A kupolák titka</i>	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
12. Wéber Anikó: <i>Az osztály vesztese</i> Mészöly Ágnes: <i>Darwin-játssza</i>	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
13. Zágoni Balázs: <i>Fekete fény 1. A Gömb</i> Mészöly Ágnes – Molnár T. Eszter: <i>Az Emberek Országá</i>	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
14. Kollokvium	Szoros szövegolvasás, vita/beszélgetés	
Könyvészet		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a Megyei Tanfelügyelőségekkel.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az előadások által felvetett és kibontott kérdések és	kollokvium	50%

	folyamatok ismerete, a kötelező szakirodalom ismerete.		
	Egy értelmező bejegyzés a moly.hu oldalon bármely előadáson vagy szemináriumon tárgyalt gyerekirodalmi szövegről.		
10.5 Szeminárium / Labor	Az egyes szemináriumokon tárgyalt szövegek és kérdésfelvetések értő ismerete.		50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
• aktív részvétel a szemináriumon (két hiányzás megengedett) • az előadás és szeminárium anyagának alapos ismerete • a kötelező szakirodalom elolvasása			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

								
								

Kitöltés időpontja:
...2025. január 22.

Előadás felelőse:
Zabán Nagy Márta

Szeminárium felelőse:
Zabán Nagy Márta

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

...

Intézetigazgató:

.....